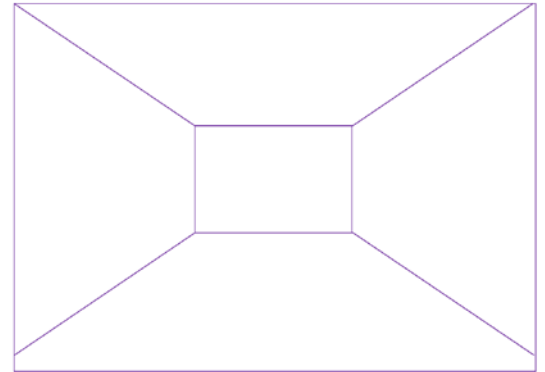

OPDRACHT 1 Oriëntatie op het les- en tekstonderwerp

Je gaat een speciale Nieuwsbegriples over het thema 'nepnieuws' doen. Bereid je in je groepje voor op het onderwerp en het lezen van de teksten. Gebruik daarvoor de werkvorm PLACEMAT.

1. Beantwoord eerst voor jezelf de volgende vragen. Noteer de antwoorden in jouw randvak van de placemat (gebruik ieder een eigen vak):
 - *Wat is volgens jou 'nepnieuws'? Kun je een voorbeeld geven?*
 - *Is nepnieuws een probleem? Waarom wel/niet?*
 - *Is nepnieuws gemakkelijk te herkennen? Zo ja, hoe?*
 - *Deel jij wel eens berichten waarvan je denkt dat ze (misschien) niet waar zijn? Waarom wel of niet?*
2. Welke vragen heb je over het onderwerp, of wat zou je nog willen weten? Noteer twee dingen:
 - 1
 - 2
3. Bespreek de vragen bij 1.1 en wat jullie daarop geantwoord hebben in het groepje. Lees bijvoorbeeld per vraag om beurten jullie antwoord voor. Vul daarna steeds in het middenvak jullie gezamenlijke antwoord in.
4. Bespreek ook eigen vragen die jullie hebben. Weet een ander het antwoord al?

OPDRACHT 2 Tekst(en) lezen

1. Oriënteer je op de leestekst:
 - 1) Lees de titel en de kopjes
 - Wat denk je dat er allemaal aan de orde komt over nepnieuws?
 - In de titel staat het woord 'desinformatie'? Kun je uit de rest van de titel afleiden wat dat is? Wat heeft desinformatie te maken met nepnieuws, denk je? Of wat zou het verschil zijn tussen die twee?
 - 2) Bekijk het plaatje bovenaan. Wat is het? Wat heeft dit met het onderwerp te maken?
 - 3) Lees nu de inleiding. Klopten je ideeën op basis van titel, kopjes en plaatje?
 - 4) Bekijk voordat je gaat lezen de **gearceerde woorden** in de tekst. Weet je wat ze betekenen? Probeer anders tijdens het lezen achter de betekenis te komen!
2. Lees nu de hele tekst. Lees **actief**: bedenk al lezende steeds of je snapt wat er staat en of de informatie overeenkomt met wat je al wist. Gebruik de onderstaande tekens tijdens het lezen.

Dit is nieuwe informatie voor mij. (Ik wist dit nog niet óf wat hier staat is anders dan hoe ik dacht dat het zat.)

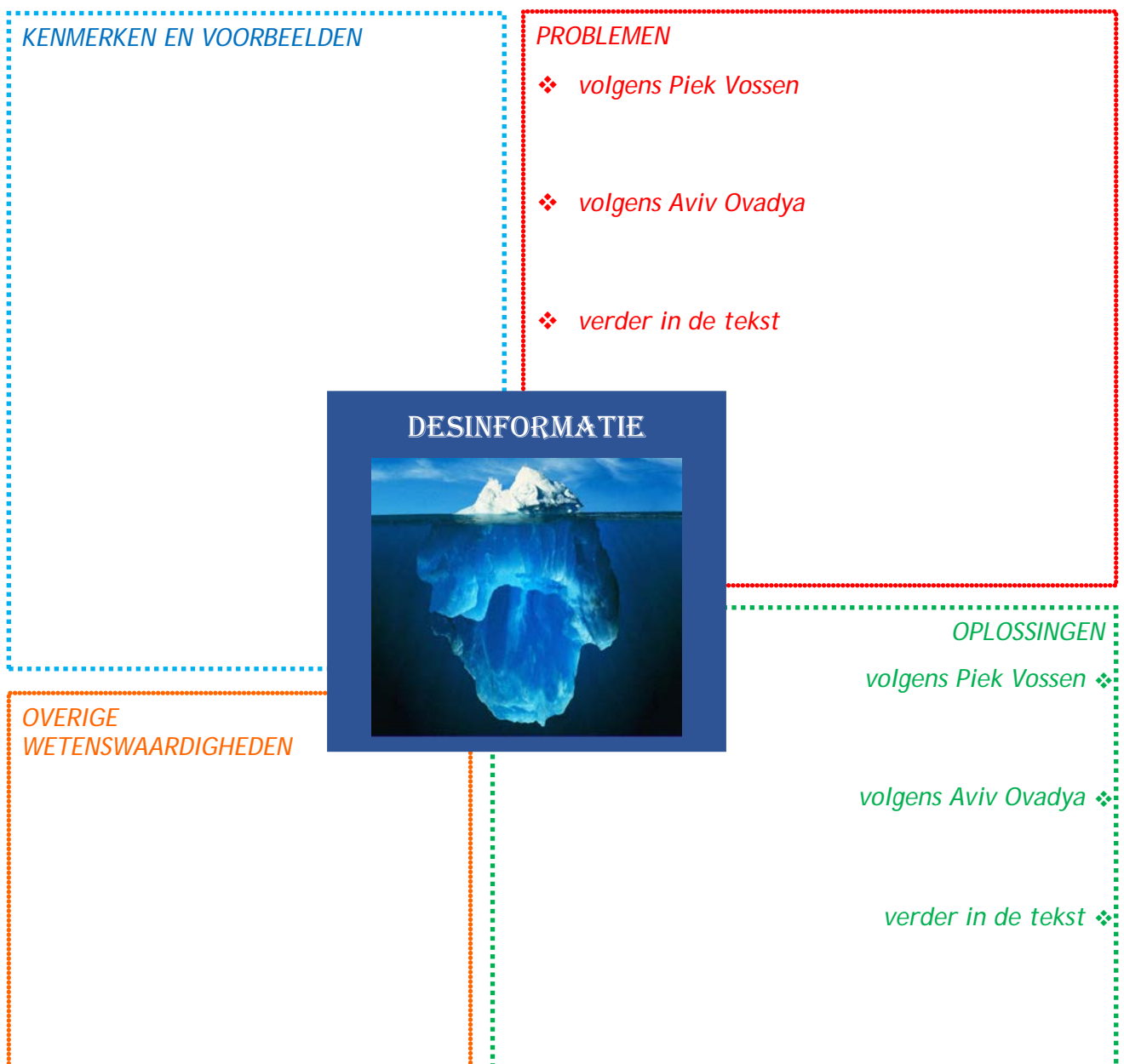

Dit begrijp ik niet goed / Hier heb ik nog een vraag bij

OPDRACHT 3 Schema over nepnieuws

In de tekst kwamen verschillende **voorbeelden en kenmerken van nepnieuws** aan bod. Ook werden verschillende **problemen die nepnieuws veroorzaakt** besproken, en gaven deskundigen **mogelijke oplossingen** voor die problemen aan, of voor een goede omgang met informatie die misschien nep is.

1. Verwerk de informatie die de tekst over deze zaken geeft in het schema hieronder. Als je wilt mag je samenwerken met een ander. Je kunt dan alleen overleggen maar wel allebei je eigen schema invullen, of samen één schema maken.
2. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de manier waarop de deskundigen Piek Vossen en Aviv Ovadya over het probleem en de (mogelijke) oplossingen denken?

OPDRACHT 4 Zinnen (af)maken met woorden uit de tekst

1. Hieronder zie je een aantal woorden die voorkomen in de leestekst. Bespreek met een klasgenoot wat de woorden betekenen (kijk hiervoor terug in de teksten of zoek de woordbetekenis op) en probeer samen de zinnen goed af te maken.

de overdaad =

Het zijn niet zozeer die schadelijk zijn, maar de overdaad aan

ergens baat bij hebben =

De samenleving heeft er baat bij als mensen elkaar onderling vertrouwen. Want ...

(iets) achterhouden =

Het is niet leuk als je ouders of goede vrienden dingen voor je achterhouden. Dan voel je je vak ...

manipuleren =

Het manipuleren van beeldmateriaal, zonder dat duidelijk herkenbaar is dat het bewerkt is, wordt steeds gemakkelijker. Dat zal leiden tot ...

staven (in de tekst staat: ongestaafd) =

Piek Vossen staat zijn verhaal over de nadelen van het vrije internet met een voorbeeld over ...

uitkomst bieden =

Als je twijfelt hoe je een woord moet schrijven, kan zowel als uitkomst bieden.

tegenstrijdig =

Het is heel tegenstrijdig om enerzijds ... en anderzijds ...

nabootsen =

Als een komiek in zijn/haar show een politicus nabootst, is het doel meestal om en niet misleiding, zoals bij deepfakes.

ondermijnen =

Deepfakes ondermijnen het vertrouwen van mensen, doordat...

interpreteren =

Zijn er mensen van wie jij het gedrag vaak moeilijk te interpreteren vindt?

2. Kies zelf nog twee van de gearceerde woorden uit de tekst en maak daar een eigen zin mee.

OPDRACHT 5 Debatteren

Voer in de klas een MENINGVORMEND DEBAT rond nepnieuws en desinformatie.

STAP 1: De stelling(en)

Er zijn twee stellingen:

- **Leuke nepnieuwsberichten delen is prima.**
- **Het heeft geen zin om het nieuws te volgen, want veel berichten zijn onbetrouwbaar.**

STAP 2: Argumenten bedenken [3 minuten]

Kies een stelling en bedenk of je het ermee eens of oneens bent, twijfelt.

Bedenk vervolgens (minimaal) twee argumenten bij je standpunt. Werk de argumenten uit met een AUB-schema:

Argumenten AUB'tjes

Argument 1	Argument 2
<p>Argument in één zin:</p> <p>Uitleg – Waarom is dit zo? / Waarom is dit een goed argument?</p> <p>Bijvoorbeeld – Bedenk een aansprekend en goed voorbeeld dat past bij dit argument</p>	<p>Argument in één zin:</p> <p>Uitleg:</p> <p>Bijvoorbeeld:</p>

STAP 3: Rolverdeling

De docent verdeelt de klas in *debaters*, observanten en twee debatleiders. (Bij elke stelling wisselen de rollen.) De debaters gaan op stoelen of aan een tafel in het midden zitten, de observanten eromheen. De debatleiders staan op een centrale plaats.

STAP 4: Het debat [3 minuten per ronde]

De groep debaters krijgt 3 minuten voor het debat (afhankelijk van de groepsgrootte). Eén debatleider bewaakt de tijd, de ander geeft beurten aan de debaters.

Een debater die iets wil zeggen, moet gaan staan en wachten tot hij/zij de beurt krijgt.

De maximale spreektijd per beurt is 20 seconden. Na de beurt gaat de debater eerst weer zitten. Hij mag wel opnieuw opstaan als hij iets wil toevoegen aan de discussie, dat nog niet gezegd is. De observanten maken tijdens het debat aantekeningen.

STAP 5: Samenvatting door de observanten [2 min. per ronde]

Na afloop van het debat geven de debatleiders twee van de observanten de beurt. De observanten vatten de belangrijkste standpunten en voor- en tegenargumenten samen. Vervolgens geven ze aan wat voorafgaand aan het debat hun eigen standpunt was, of dat tijdens het debat veranderd is en door wie ze het best overtuigd zijn.